

EAPC blog

Els principis bàsics del govern obert

🕒 14 de novembre de 2017

L'avenç d'internet i el desenvolupament de les tecnologies de la informació i la comunicació, no només ha servit com una nova forma d'entendre la nostra vida quotidiana, sinó que ha estat un avenç en tots els nostres àmbits, fins i tot en la gestió dels poders públics, ja que ens ha portat a una nova forma de relacionar els ciutadans i els governs.

Encara que ens resulti estrany, el concepte de govern obert no és nou, va ser a finals dels anys 70 quan va aparèixer, per primera vegada i de manera oficial, a l'espai polític britànic. Originàriament, el govern obert es referia a qüestions relacionades amb el secret de govern i a

les iniciatives per a "obrir les finestres" del sector públic cap a l'escrutini ciutadà, amb l'objectiu de reduir l'opacitat.

Actualment, però, es tracta d'un dels fenòmens més disruptius, controvertits i apassionants en el debat sobre la pràctica política, la gestió pública i l'enfortiment democràtic.

El Govern obert permet obrir la gestió dels assumptes públics als ciutadans, de manera que aquests puguin: d'una banda tenir un major coneixement, informació i control sobre les actuacions dels polítics i gestors públics i, de l'altra, intervenir, col·laborar i participar en aquesta gestió, recuperant així la proximitat entre la gestió pública i les polítiques públiques i els ciutadans. Un govern obert és aquell que entaula una constant conversa amb els ciutadans per tal de sentir el que ells diuen i sol·liciten, que pren decisions basades en les seves necessitats i preferències, que facilita la col·laboració dels ciutadans i funcionaris en el desenvolupament dels serveis que presta i que comunica tot el que decideix i fa de forma oberta i transparent.

En resum, el govern obert uneix els principis de transparència, col·laboració i participació, amb l'objectiu de posar a disposició dels ciutadans dades públiques per a l'ús i la consulta de qualsevol entitat, i establir així un major enfortiment democràtic.

No obstant això, el govern obert, tal com s'ha exposat, no va ser aplicat per la majoria de països, sobretot els europeus, fins al primer manifest emès per Barack Obama des de la Casa Blanca, el ja famós *Open Government Memorandum* de 21 de gener de 2009, i que va establir els tres principis bàsics del govern obert:

1. **Transparència:** un govern transparent proporciona informació sobre el què està fent, sobre els seus plans d'actuació, les seves fonts de dades i sobre el que pot ser considerat responsable enfront de la societat. Això fomenta i promou la rendició de comptes de l'administració davant la ciutadania i un control social permanent.
2. **Participació:** un govern participatiu promou el dret de la ciutadania a participar activament en la formulació de polítiques públiques i, alhora, facilitar el camí perquè les administracions públiques es beneficiïn del coneixement, de les idees i de les experiències dels ciutadans. Promou la creació de nous espais de trobada, que afavoreixin el protagonisme i implicació dels ciutadans en els assumptes públics.
3. **Col·laboració:** un govern col·laboratiu compromet i implica als ciutadans i altres agents socials en l'esforç per resoldre els problemes de forma conjunta. Això suposa una cooperació i un treball coordinat, no només amb la ciutadania, sinó també amb les empreses, les associacions i altres agents i, alhora, permet l'esforç conjunt i transversal –dins les pròpies administracions entre elles i els seus funcionaris.

Però quina és la iniciativa i eina fonamental que permet assolir aquests tres principis? L'obertura de les dades. Les dades obertes posen a disposició de la ciutadania la informació, de manera que pugui ser consultada, redistribuïda i reutilitzable, amb la finalitat que aquesta s'apodori i participi en l'esfera pública. Els governs passen a ser proveïdors de contingut d'informació amb l'objectiu d'incrementar la qualitat en la prestació de serveis.

Les possibilitats que ofereixen les dades obertes és immensa, tanmateix el camí per recorre encara és llarg. El moviment *open data* és cada cop més gran i engrescador i contínuament es presenten noves

iniciatives que il·lustren que l'ús de les dades obertes aconsegueix aprofundir la transparència de l'activitat pública i implicar el ciutadà en la formulació de les polítiques.

Les tecnologies disruptives, els sensors i els aparells intel·ligents són fonts que permeten, cada cop més, la generació de dades i d'informació. Així, captar-les i oferir-les ha de ser un dels principals reptes amb el qual s'enfronten avui en dia els governs més responsables.

Així doncs, l'obertura i difusió de les dades en poder de les administracions és l'estratègia més adequada per assolir governs més oberts. Què en penseu?

Per a més informació sobre el govern obert i les seves implicacions, podeu llegir les entrades anteriors del blog d'[Ismael López Peña](#), professor dels Estudis de Dret i de Ciència Política de la Universitat Oberta de Catalunya i de [Jordi Foz i Dalmau](#), secretari de Transparència, de Govern Obert i de Contractació Pública.

Per a més informació sobre el significat i els usos de les dades obertes, podeu llegir les entrades anteriors al blog de [Núria Espuny i Salvadó](#), directora general de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica i de [Lourdes Muñoz](#), cofundadora d'Iniciativa Barcelona Open Data.

◆ FORMACIÓ, GOVERN OBERT, INNOVACIÓ